

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 9.10.2003
COM(2003) 596 τελικό

1998/0360 (COD)

Τροποποιημένη πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

(υποβληθείσα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2 της συνθήκης
ΕΚ)

Τροποποιημένη πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 εξασφαλίζει το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων που διακινούνται στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την έκδοσή του, το 1971, ο κανονισμός αυτός υπέστη σημαντικό αριθμό τροποποιήσεων, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των εθνικών νομοθεσιών, να βελτιωθούν ορισμένες διατάξεις, να καλυφθούν κενά ή να ρυθμιστεί η κατάσταση ορισμένων ειδικών κατηγοριών προσώπων. Εξάλλου, η αποσαφήνιση ορισμένων διατάξεων είναι αναγκαία, προκειμένου να αποφευχθούν δυσκολίες ερμηνείας, όπως προκύπτει από το μεγάλο αριθμό αποφάσεων του Δικαστηρίου σε θέματα συντονισμού. Ο επιδιωκόμενος μέσω του συντονισμού στόχος πρέπει επιπλέον να παρακολουθεί τη γενική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, οι κανόνες συντονισμού δεν έχουν πλέον ως μόνο αντικείμενο να εξασφαλίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των μισθωτών εργαζομένων, αλλά αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης όλων όσοι διακινούνται στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τώρα και στο εξής, ο συντονισμός εγγράφεται στην προοπτική της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και της οικοδόμησης μιας κοινωνικής Ευρώπης.

Η Επιτροπή υπέβαλε στις 21 Δεκεμβρίου 1998 πρόταση κανονισμού με σκοπό την απλοποίηση και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων συντονισμού που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71.

Κατά τη σύνοδο ολομέλειας, στις 3 Σεπτεμβρίου 2003, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε 47 τροπολογίες για την τροποποίηση της πρότασης της Επιτροπής.

2. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΩΝ

Η Επιτροπή δέχεται να ενσωματώσει στην τροποποιημένη της πρόταση, όπως είναι, τις τροπολογίες με τους αριθμούς 3 έως 10, 12 έως 19, 21 έως 26, 28 έως 32, 34, 35, 37, 39, 46 έως 48, 50 και 52 έως 56. Μπορεί να δεχτεί εν μέρει την τροπολογία 11. Μπορεί επίσης να δεχτεί εν μέρει τις ομαδοποιημένες τροπολογίες 51 και 44. Δεν μπορεί να δεχτεί τις τροπολογίες 38, 40, 45 και 49.

2.1. Τροπολογίες που γίνονται δεκτές από την Επιτροπή

2.1.1. Τροπολογία 3

Η τροπολογία περιορίζει το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού στους υπηκόους των κρατών μελών της Ένωσης και στους απάτριδες και πρόσφυγες. Λόγω της έκδοσης στις 14 Μαΐου 2003 του κανονισμού με τον οποίο επεκτείνονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.1408/71 στους υπηκόους τρίτων χωρών¹, η τροπολογία γίνεται δεκτή.

2.1.2. Τροπολογίες 4 και 32

Οι τροπολογίες αυτές σκοπό έχουν να συμπεριλάβουν τις παροχές πατρότητας στο υλικό πεδίο εφαρμογής τους κανονισμού. Γίνονται επομένως δεκτές αφού επιτρέπουν τον εκσυγχρονισμό του κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τις παροχές αυτές.

2.1.3. Τροπολογία 5

Η τροπολογία καταργεί τον όρο κατοικίας στο έδαφος ενός κράτους μέλους που απαιτείται σήμερα για την εφαρμογή του κανόνα της ίσης μεταχείρισης. Επιτρέπει επομένως την επέκταση της εφαρμογής του κανόνα της ίσης μεταχείρισης και γίνεται δεκτή.

2.1.4. Τροπολογίες 6 έως 8, 24 έως 26, 28 έως 30, 37 και 39

Οι τροπολογίες αυτές σκοπό έχουν να διευκρινίσουν και να κάνουν ακριβέστερη την πρόταση της Επιτροπής. Γίνονται επομένως δεκτές από την Επιτροπή.

2.1.5. Τροπολογίες 9 και 10

Οι τροπολογίες αυτές διασαφηνίζουν τους όρους βάσει των οποίων επιτρέπεται η διατήρηση της ισχύος συμβάσεων προγενέστερων του κανονισμού ή βάσει των οποίων επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων μεταξύ των κρατών μελών. Γίνονται δεκτές από την Επιτροπή.

2.1.6. Τροπολογία 12

Η τροπολογία 12 εισάγει μια διάταξη με σκοπό τον περιορισμό των επικαλύψεων παροχών της ίδιας φύσης για την ίδια περίοδο ασφάλισης. Γίνεται δεκτή διότι περιορίζει τη χορήγηση παροχών αχρεωστήτως.

2.1.7. Τροπολογίες 13 έως 19 και 21 έως 23

Οι τροπολογίες αυτές σκοπό έχουν τη διευκρίνιση ορισμένων ορισμών, την προσθήκη αναγκαίων ορισμών ή την κατάργηση άχρηστων ορισμών, επομένως γίνονται δεκτές από την Επιτροπή.

---

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 859/2003 του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2003 (ΕΕ L 124 της 20.5.2003)

2.1.8. Τροπολογία 31

Η τροπολογία 31 σκοπό έχει την κατάργηση των παρεκκλίσεων σχετικά με τη νομοθεσία που εφαρμόζεται στα μέλη του προσωπικού διπλωματικών αποστολών ή προξενικών υπηρεσιών. Γίνεται δεκτή επειδή εξυπηρετεί το σκοπό της απλοποίησης του κανονισμού, ο οποίος είναι ακριβώς η κατάργηση των παρεκκλίσεων για ειδικές κατηγορίες ασφαλισμένων.

2.1.9. Τροπολογίες 34 και 35

Η τροπολογία 34 αποσκοπεί στο να επιτρέπεται στα πρόσωπα που διαμένουν σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο να λαμβάνουν παροχές σε είδος που κρίνονται ιατρικά αναγκαίες (χωρίς την προϋπόθεση του επείγοντος). Η τροπολογία αυτή είναι ευνοϊκή για τους ασφαλισμένους αφού καταργώντας την προϋπόθεση του επείγοντος μπορούν να λαμβάνουν παροχές σε είδος κατά την παραμονή τους σε άλλο κράτος μέλος και επομένως γίνεται απολύτως δεκτή από την Επιτροπή. Η τροπολογία 35 γίνεται επίσης δεκτή επειδή καταργεί μια διάταξη που αχρηστεύεται λόγω της τροπολογίας 34.

2.1.10. Τροπολογία 46

Η τροπολογία 46 αποσκοπεί στην εισαγωγή μιας αιτιολογικής σκέψης με την οποία υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα να προβλέπονται κανόνες συντονισμού για τις συμβατικές διατάξεις, που συμπληρώνουν ή αντικαθιστούν τις νομοθεσίες κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να επιτρέπεται ο συνυπολογισμός των περιόδων ασφάλισης και η άρση των ρητρών κατοικίας. Η εισαγωγή αυτής της αιτιολογικής σκέψης γίνεται δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.11. Τροπολογία 47

Η τροπολογία 47 υπογραμμίζει το γεγονός ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης έχει ιδιαίτερη σημασία για τους μεθοριακούς εργαζόμενους, εφόσον κατοικούν σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο. Μπορεί επομένως να γίνει δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.12. Τροπολογία 48

Η τροπολογία 48 αποσκοπεί στην εισαγωγή μιας αιτιολογικής σκέψης με την οποία υπογραμμίζεται η ανάγκη ύπαρξης μεγαλύτερης σύγκλισης μεταξύ του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και ορισμένων διατάξεων που περιέχονται στις συμβάσεις περί διπλής φορολογίας. Μπορεί να γίνει δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.13. Τροπολογία 50

Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί την τροπολογία 50 η οποία είναι ευνοϊκή για τα μέλη των οικογενειών των μεθοριακών εργαζομένων, αφού αποσκοπεί στο να τους επιτρέπει να λαμβάνουν παροχές σε είδος στο αρμόδιο κράτος.

2.1.14. Τροπολογία 52

Η τροπολογία 52 σκοπό έχει να επιτύχει τη συνεργασία των φορέων των κρατών μελών για να επιλυθούν τα προβλήματα που απορρέουν από την εφαρμογή του κανονισμού και τα οποία αντιμετωπίζει ένα άτομο ή μια ομάδα ατόμων. Η

τροπολογία αυτή τηρεί το όριο του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και επομένως γίνεται δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.15. Τροπολογία 53

Η τροπολογία 53 αντικατοπτρίζει τη νομολογία του Δικαστηρίου². Αφενός είναι σύμφωνη με την ερμηνεία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει προηγούμενη άδεια του φορέα ασφάλισης για την ανάληψη από το φορέα αυτόν των εξόδων μη νοσοκομειακής περίθαλψης που καταβάλλονται σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο. Αντίθετα, και πάλι σύμφωνα με το Δικαστήριο, για τη νοσοκομειακή περίθαλψη είναι δυνατόν να απαιτείται προηγούμενη άδεια, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Αφετέρου, εισάγει την αναγκαιότητα να λαμβάνεται υπόψη η ιατρική κατάσταση του ασθενούς, προκειμένου να αποφασιστεί εάν είναι σκόπιμο να χορηγηθεί άδεια για περίθαλψη σε άλλο κράτος μέλος. Η τροπολογία γίνεται επομένως δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.16. Τροπολογία 54

Η τροπολογία 54 εγγυάται στο συνταξιούχο μεθοριακό εργαζόμενο τη δυνατότητα περίθαλψης υγείας είτε στο κράτος κατοικίας είτε στο κράτος της τελευταίας απασχόλησης. Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί την τροπολογία αυτή αφού βελτιώνει τα δικαιώματα των συνταξιούχων μεθοριακών εργαζομένων.

2.1.17. Τροπολογία 55

Η τροπολογία 55 εισάγει πληρέστερο ορισμό των ειδικών παροχών σε χρήμα χωρίς συνεισφορά, στον οποίο λαμβάνεται υπόψη η μεταγενέστερη της κατάθεσης της αρχικής πρότασης της Επιτροπής νομολογία του Δικαστηρίου και ο οποίος επιτρέπει τη διευκρίνιση των όρων που πρέπει να πληρούν οι παροχές αυτές για να θεωρηθούν μη εξαγωγίμες. Η τροπολογία αυτή είναι εξάλλου σύμφωνη με την πρόταση που κατέθεσε η Επιτροπή στις 31 Ιουλίου 2003 και η οποία αφορά ιδίως τον κατάλογο των ειδικών παροχών σε χρήμα χωρίς συνεισφορά. Γίνεται επομένως απολύτως δεκτή από την Επιτροπή.

2.1.18. Τροπολογία 56

Η Επιτροπή προτείνει ο άνεργος μεθοριακός εργαζόμενος να λαμβάνει τις παροχές ανεργίας από το κράτος της τελευταίας απασχόλησης και όχι από το κράτος κατοικίας όπως είναι σήμερα. Το Λουξεμβούργο έχει πολύ μεγάλο αριθμό μεθοριακών εργαζομένων που κατοικούν στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στη Γαλλία. Η αιφνίδια τροποποίηση του κανόνα που ισχύει σήμερα θα μπορούσε να επιφέρει σημαντικές χρηματοοικονομικές συνέπειες για το Λουξεμβούργο. Η θέσπιση μιας μεταβατικής περιόδου υπέρ του Λουξεμβούργου, όπως προτείνεται στην τροπολογία αυτή, είναι επομένως απολύτως λογική.

---

² Απόφαση της 12ης Ιουλίου 2001, υπόθεση Smits και Peerbooms, C-157/99· απόφαση της 13ης Μαΐου 2003, υπόθεση Muller-Faure/Van Riet, C-385/99.

2.2. Τροπολογίες που η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί εν μέρει

2.2.1. Τροπολογία 11

Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί εν μέρει την τροπολογία 11 η οποία προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να κάνουν έναν ορισμένο αριθμό δηλώσεων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί το πνεύμα της τροπολογίας αυτής, η οποία φαίνεται ωστόσο πολύ αυστηρή, αφού υποχρεώνει τα κράτη μέλη να κάνουν τις δηλώσεις αυτές σε συγκεκριμένη ημερομηνία. Η Επιτροπή μπορεί επομένως να δεχτεί την 1η παράγραφο της τροπολογίας αυτής και μία δεύτερη παράγραφο με την ακόλουθη διατύπωση: "οι εν λόγω κοινοποιήσεις απευθύνονται ετησίως στην Επιτροπή και το περιεχόμενό τους δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης".

2.2.2. Τροπολογίες 51 και 44

Οι ομαδοποιημένες τροπολογίες 51 και 44 αποσκοπούν στην ανάθεση νέων καθηκόντων στη διοικητική επιτροπή για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί την τροπολογία αυτή ως προς το ότι αναθέτει στη διοικητική επιτροπή το καθήκον να επεξεργάζεται προτάσεις προς τα κράτη μέλη (στοιχείο β γ) της τροπολογίας). Ένα τέτοιου είδους καθήκον θα ήταν εκτός του πεδίου εφαρμογής του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Επιπλέον, ο σκοπός της τροπολογίας αυτής, που είναι να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των μεθοριακών εργαζομένων, επιτυγχάνεται με τα δύο άλλα σημεία της τροπολογίας (στοιχεία β α) και β β)), τα οποία, αντίθετα, μπορούν να γίνουν δεκτά από την Επιτροπή επειδή σέβονται τα όρια του συντονισμού.

2.3. Τροπολογίες δεν μπορούν να γίνουν δεκτές από την Επιτροπή

2.3.1. Τροπολογίες 38 και 40

Οι τροπολογίες 38 και 40 προβλέπουν ότι για να δικαιούται ο μεθοριακός εργαζόμενος τις παροχές σε χρήμα πρέπει να υποβληθεί σε ιατρικό έλεγχο και στα μέτρα επανένταξης σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους.

Η Επιτροπή θα μπορούσε να δεχτεί το πνεύμα των τροπολογιών αυτών, αλλά η θέση τέτοιου είδους διατάξεων βρίσκεται μάλλον σ' έναν κανονισμό εφαρμογής. Η Επιτροπή δεν μπορεί επομένως να τις δεχτεί όπως είναι.

2.3.2. Τροπολογία 45

Η τροπολογία 45 προβλέπει υποχρεώσεις ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των φορέων όσον αφορά τις αναμενόμενες τροποποιήσεις των νομοθεσιών, ιδίως σε φορολογικά θέματα. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί μια τέτοιου είδους τροπολογία που ξεπερνά το πεδίο εφαρμογής του συντονισμού.

2.3.3. Τροπολογία 49

Η τροπολογία 49 αποσκοπεί στην εισαγωγή μιας αιτιολογικής σκέψης η οποία θα προβλέπει ότι όταν το κράτος απασχόλησης εφαρμόζει τη νομοθεσία του, οφείλει να το κάνει με βάση το σεβασμό και την αμοιβαία αναγνώριση των κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν στο κράτος μέλος προέλευσης του εργαζόμενου. Επίσης,

προκύπτει από την αιτιολόγησή της ότι η τροπολογία αυτή στοχεύει ιδίως στο οικογενειακό δίκαιο. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί μια τέτοιου είδους τροπολογία που ξεπερνά το πεδίο εφαρμογής του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά συνέπεια και σύμφωνα με τα παραπάνω, η Επιτροπή τροποποιεί την πρόταση κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ.